

Nervesystemet

introduktion

intro

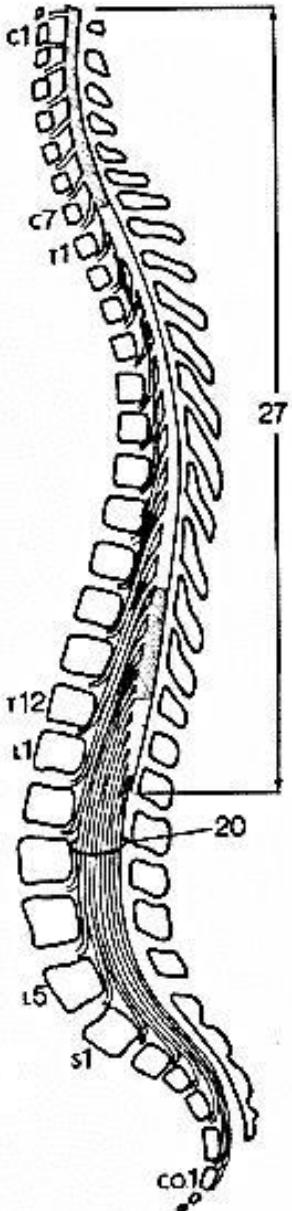
- Medulla spinalis
- Rygmarv
- Hjernestammen
- Hjernens ventrikler
- Hjernens hinder
- Cerebrospinalvæsken
- Limbiske system
- Basale hjerneganglier
- Laterale ventrikler
- Autonome nervesystem

Medulla spinalis

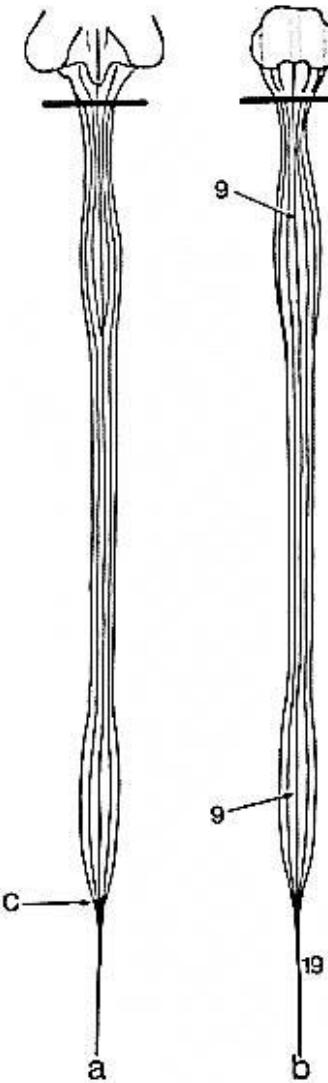
medulla spinalis

- Medulla spinalis er en direkte forlængelse af medulla oblongata
- Medulla spinalis begynder efter foramen magnum

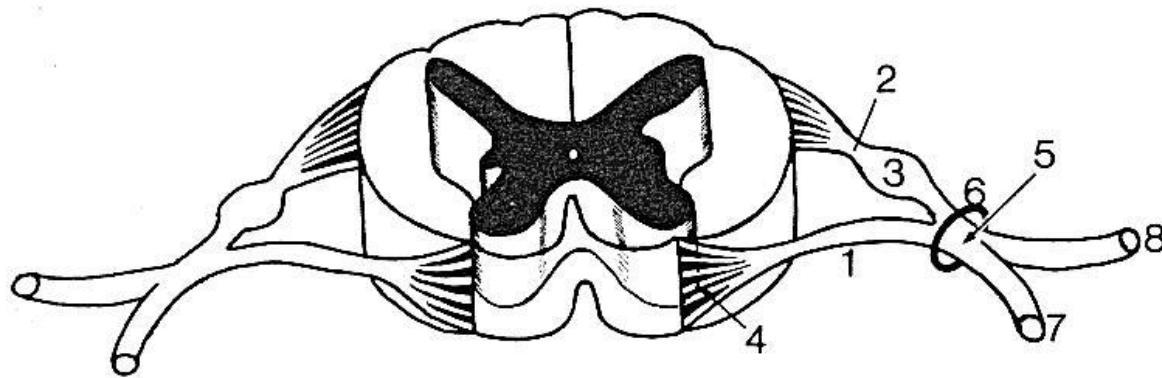
medulla spinalis

- gennemløber columna vertebralis i canalis vertebralis omgivet at hjernehinder
- fra C1 (atlas) til overkanten af L2 (27)
- inddeltes i 31 segmenter, hvor hvert segment (skive) indeholder ét stk. medulla spinalis + ét par nn. spinalis

medulla spinalis

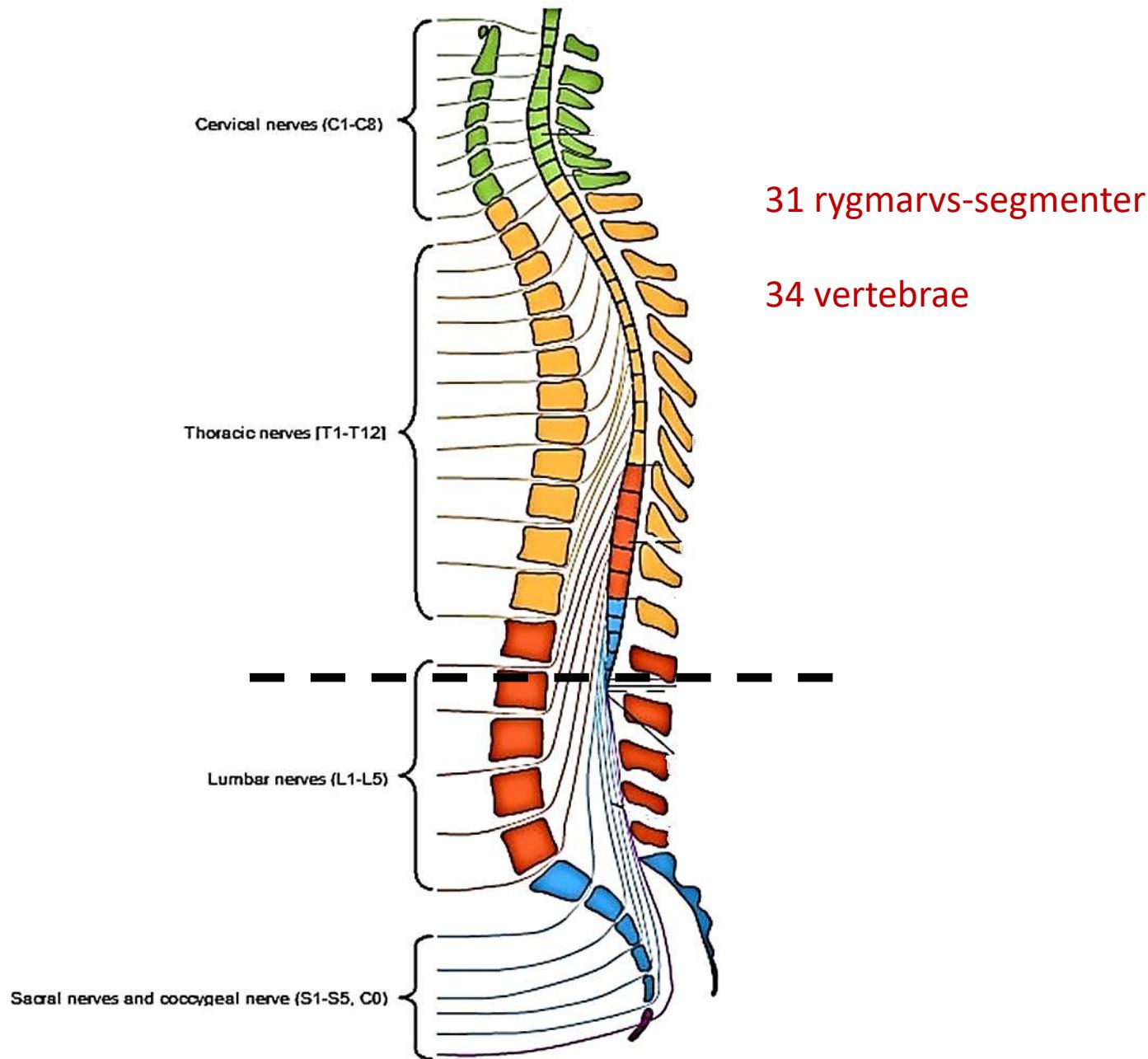
Et medulla spinalis segment indeholder

- grå substans
- hvid substans
- radix anterior (1)
- radix posterior(2) – med spinalganglie

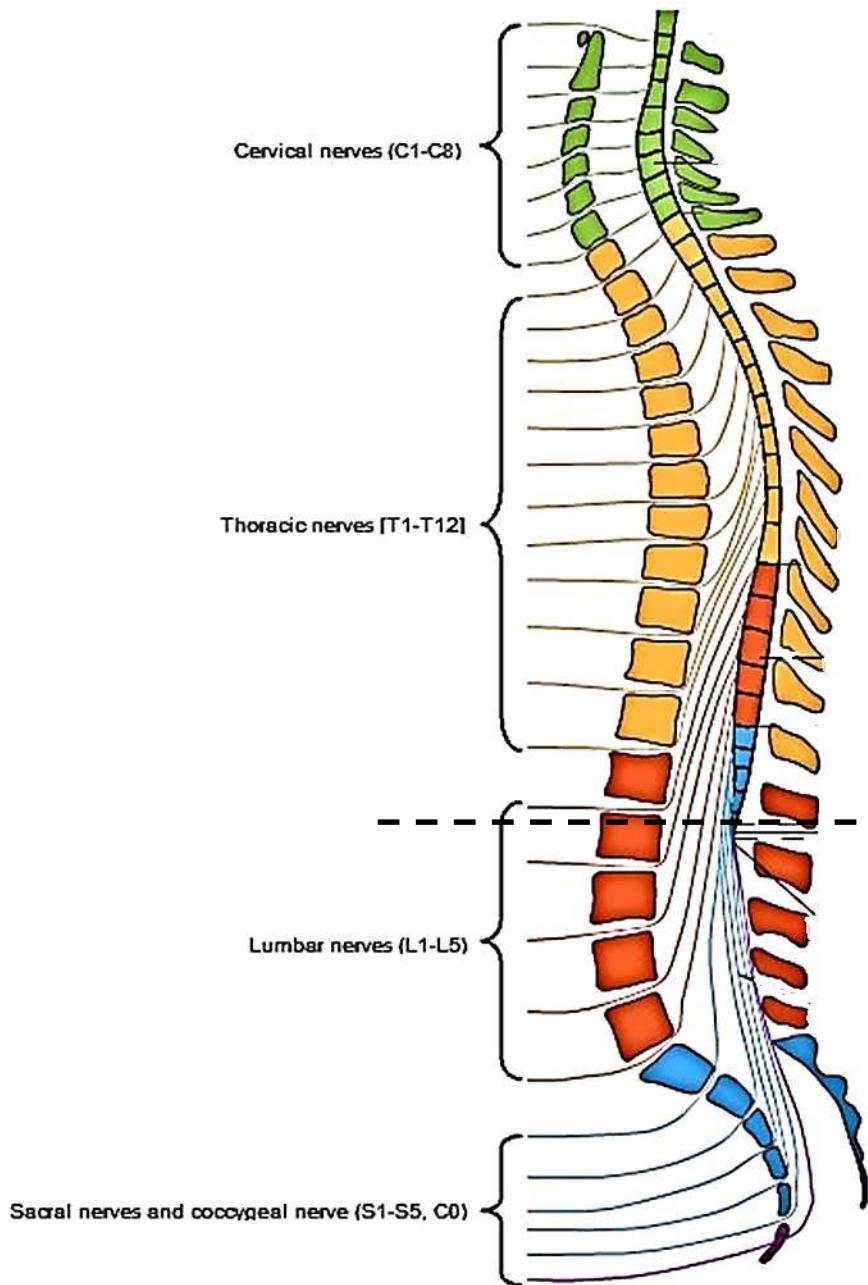
Når trådene fra radix ant. + post. samles bliver de til en spinalnerve (5)

Når spinalnerven forlader columnna vertebralis - gennem foramen intervertebrale (6) - befinder den sig i det perifere nervesystem

medulla spinalis

medulla spinalis

7 stk vertebrae cervikalis
- 8 cervikalnerver

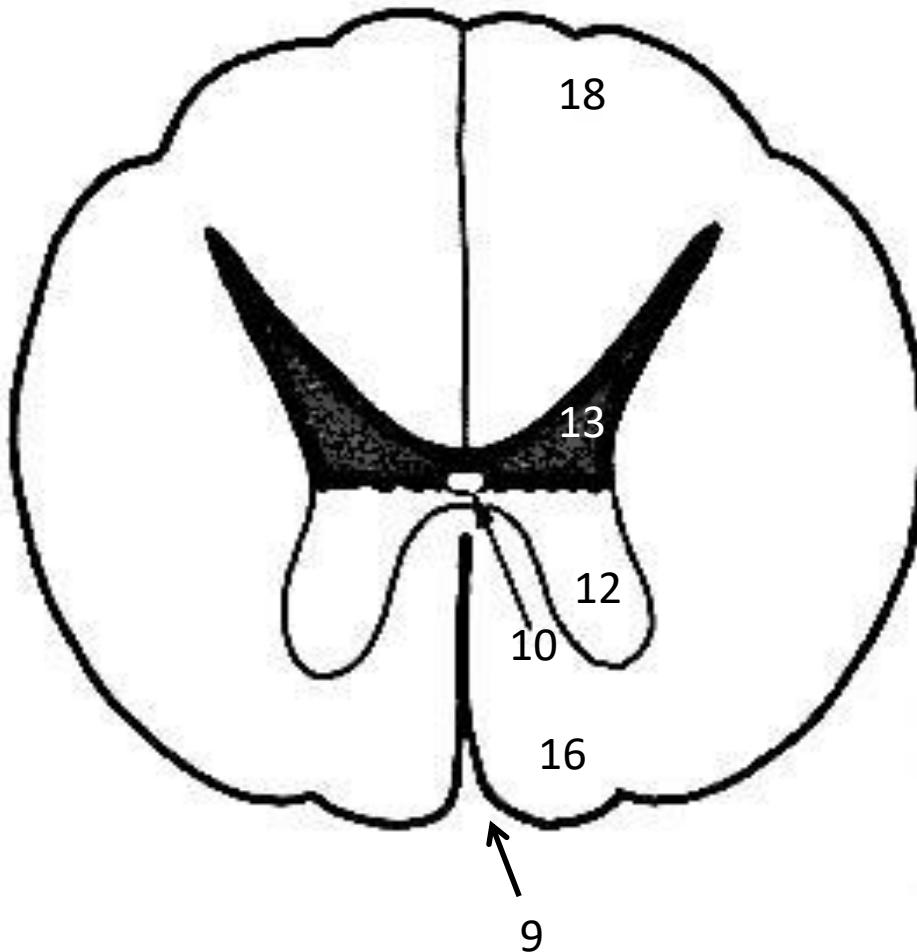
12 stk vertebrae thoracicae
- 12 thoracalnerver

5 stk vertebrae lumbales
- 5 lumbalnerver

5 stk vertebrae sacrales (danner os sacrum)
- 5 sacralnerver

5 stk vertebrae coccygae (danner os coccygis)
- 1 coccygealnerve

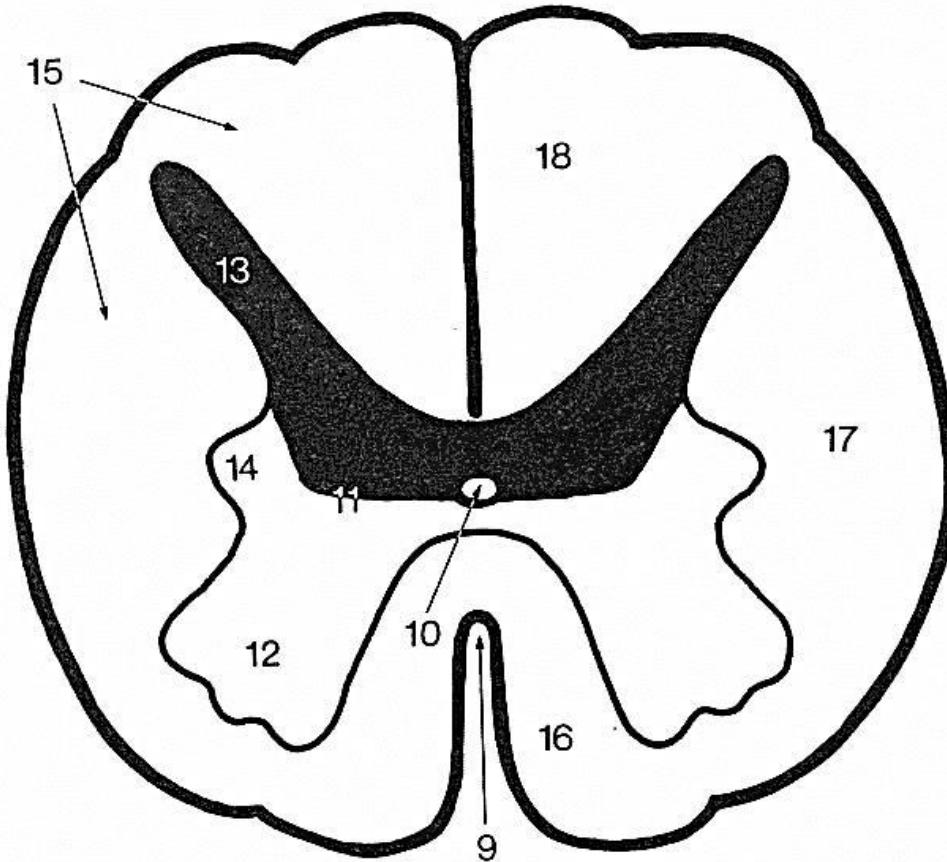
medulla spinalis

SNIT OVER BRYSTHØJDE

- 9 : fissura mediana anterior
- 10: canalis centralis
- 13: baghorn (grå substans)
- 12: forhorn (grå substans)
- 16: forstreng (hvid substans)
- 18: bagstreng (hvid substans)

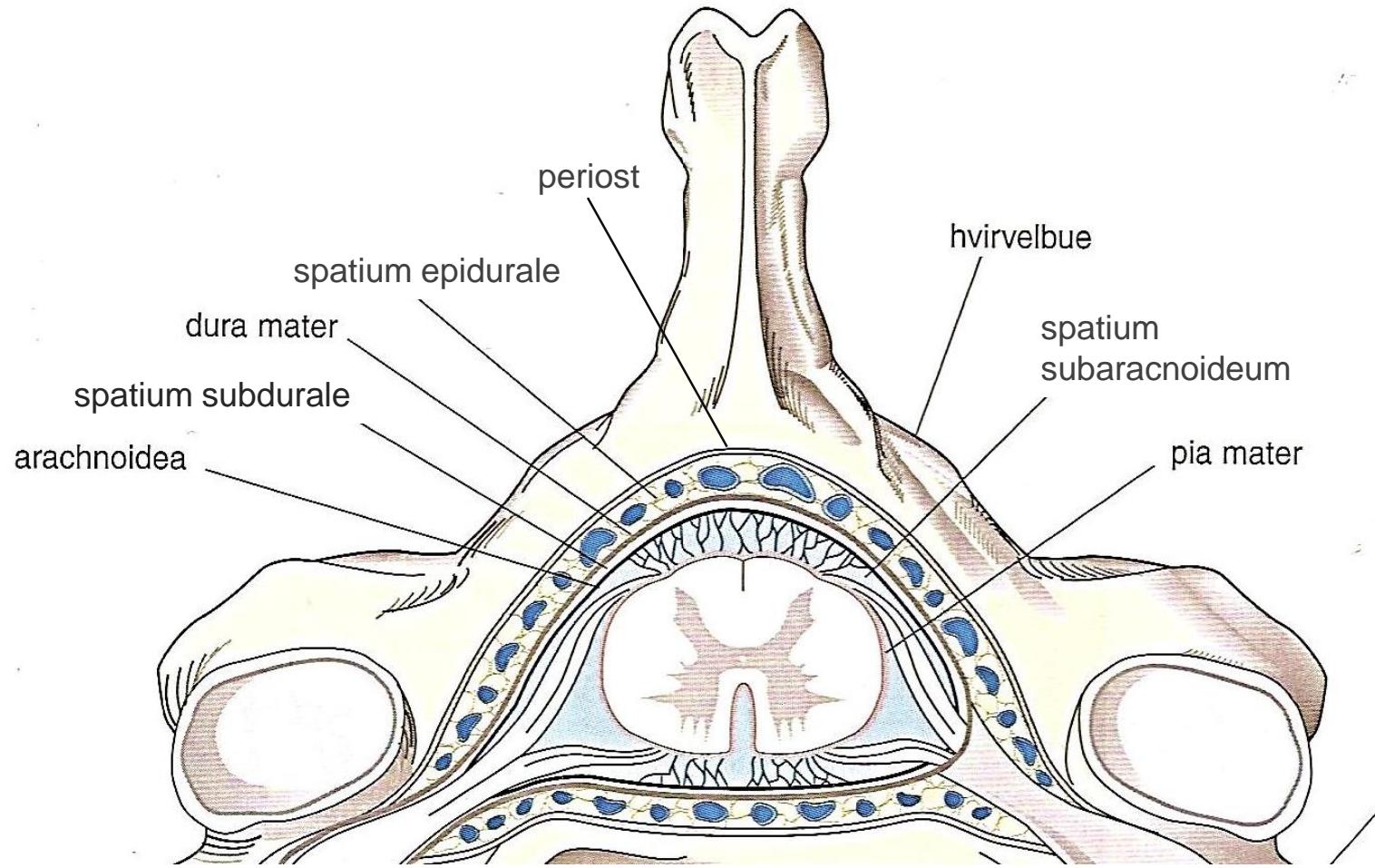
medulla spinalis

SNIT I BRYSTHØJDE

- 9 : fissura mediana anterior
10: canalis centralis
13: baghorn
14: sidehorn
12: forhorn
16: forstrep
17: sidestrep
18: bagstrep
- (grå substans)
- (hvid substans)

rygmarvens hinder

Myelencephalon
udvikler medulla oblongata

TELENCEPHALON:

- er hjernesubstansen omkring lateralventriklerne. (1)

DIENCEPHALON:

- er hjernesubstansen omkring tredje ventrikkel (2)

MESENCEPHALON:

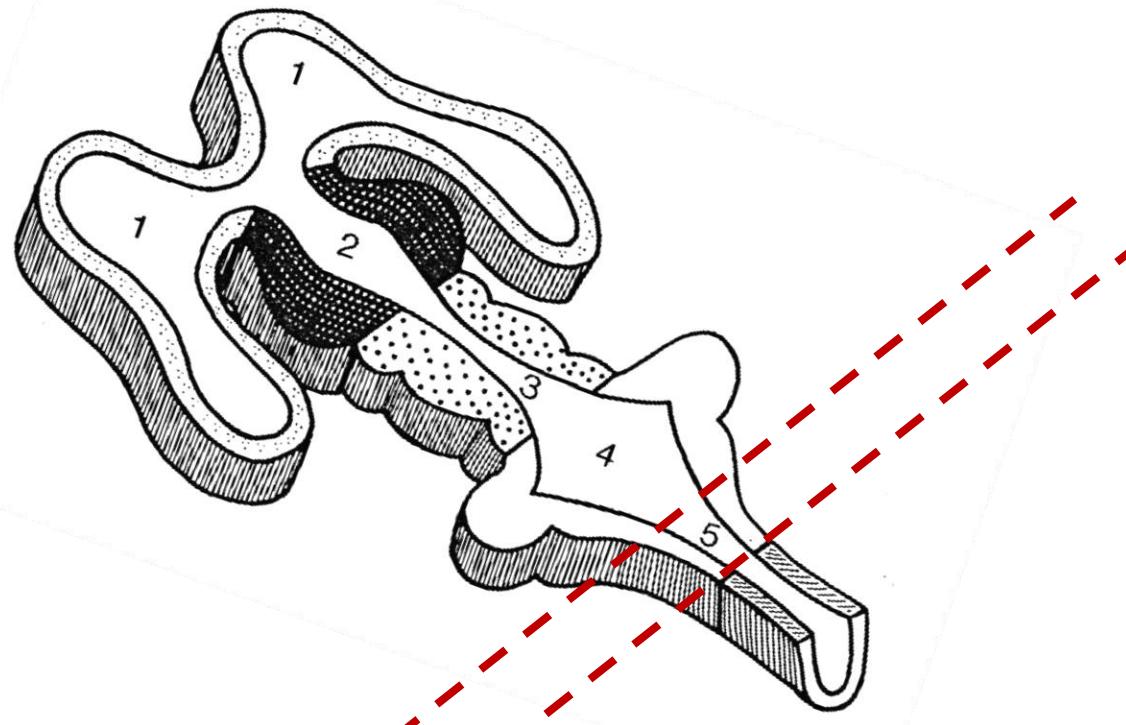
- er hjernesubstansen omkring aqueductus mesencephali (3)

METENCEPHALON :

- er hjernesubstansen omkring fjerde ventrikkel (4)

MYELENCEPHALON:

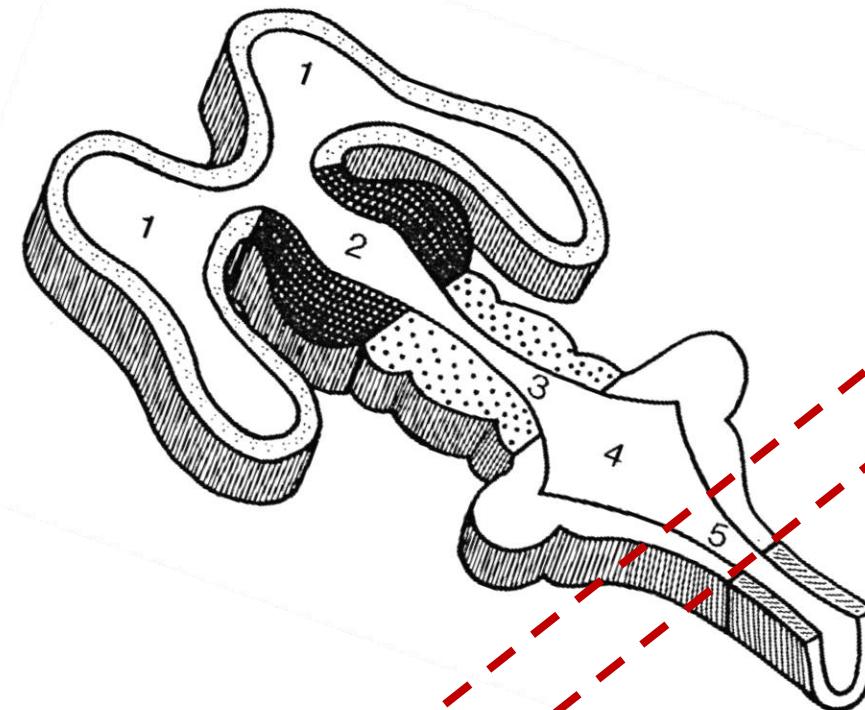
- er hjernesubstansen omkring canalis centralis (5)

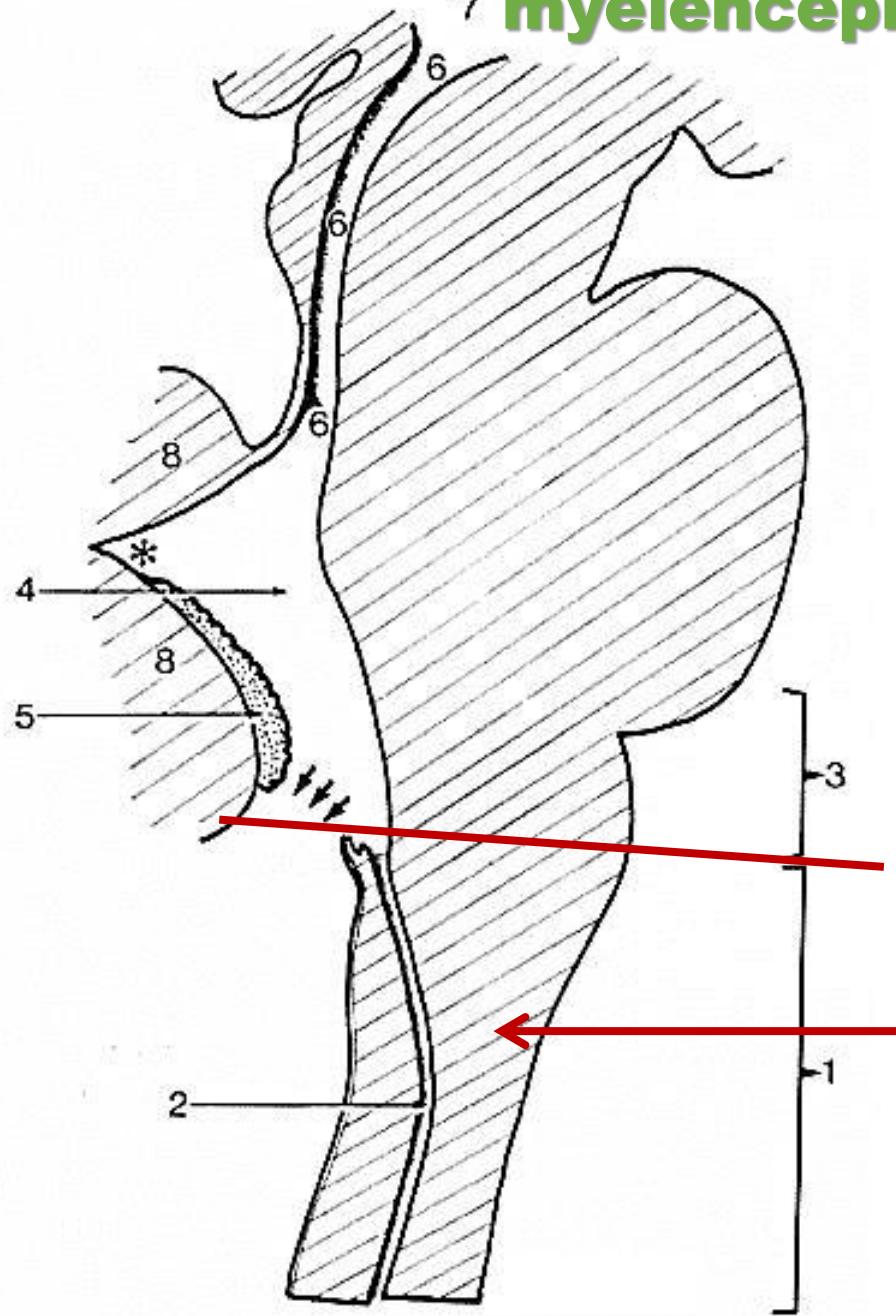
MYELENCEPHALON:

- er hjernesubstansen omkring
canalis centralis (4)

Myelencephalon er synonym med
lukkede del af
MEDULLA OBLONGATA

7 myelencephalon

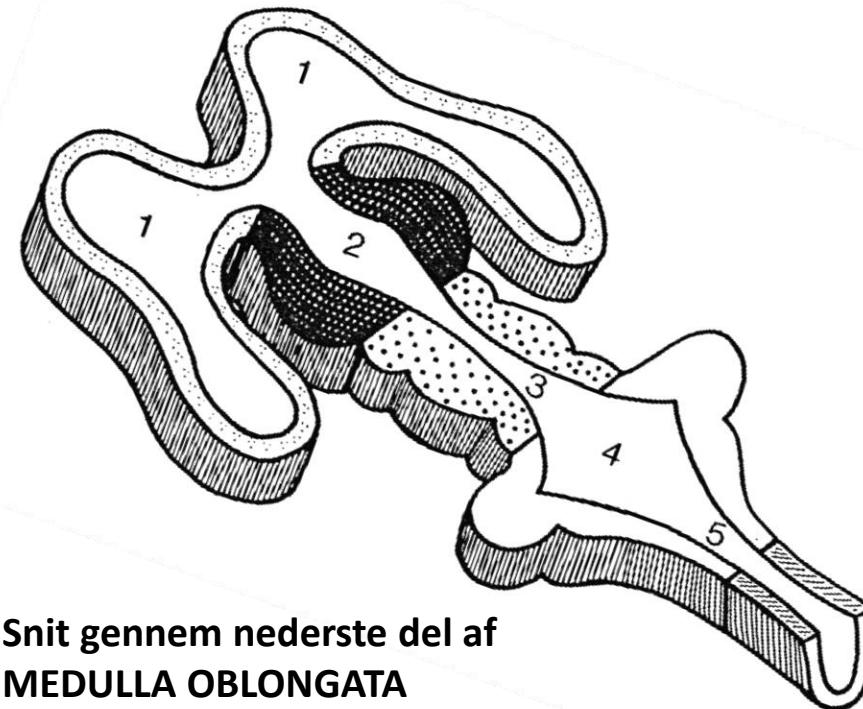
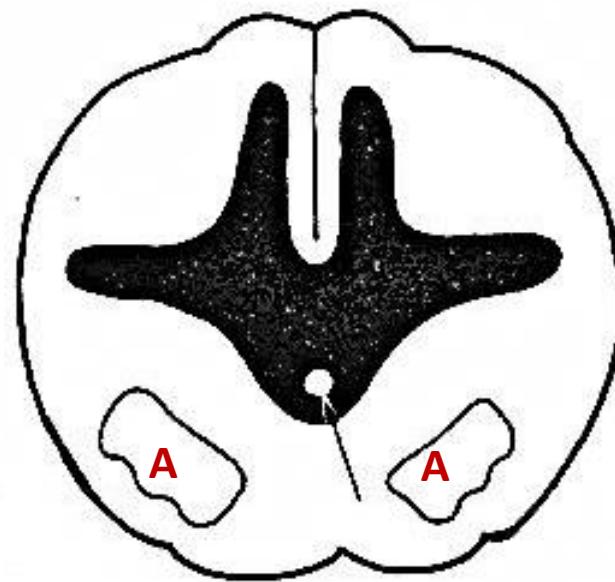
**medulla oblongata med
canalis centralis (2)**

anteriort

MYELENCEPHALON:

- er hjernesubstansen omkring canalis centralis (4)

Myelencephalon er synonymt med MEDULLA OBLONGATA

Snit gennem nederste del af MEDULLA OBLONGATA

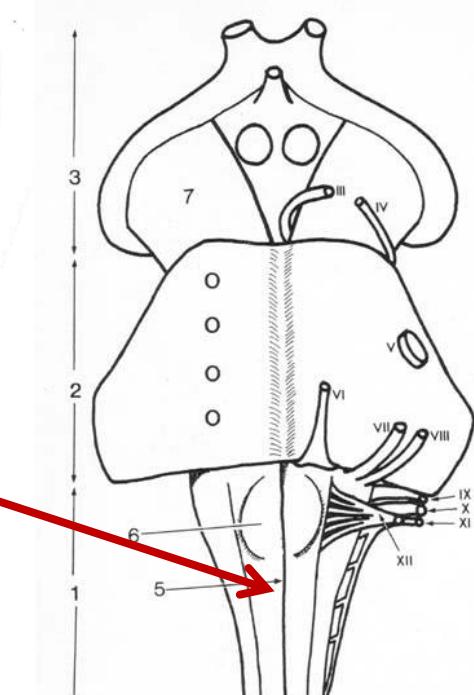
- ligner til dels opbygningen af øverste del af medulla spinalis:

Hvid substans med blandt andet

- PYRAMIS (A) (motoriske pyramidebaner)

Grå substans med

- canalis centralis (pil)

Metencephalon

udvikler pons og cerebellum

TELENCEPHALON:

- er hjernesubstansen omkring lateralventriklerne. (1)

DIENCEPHALON:

- er hjernesubstansen omkring tredje ventrikkel (2)

MESENCEPHALON:

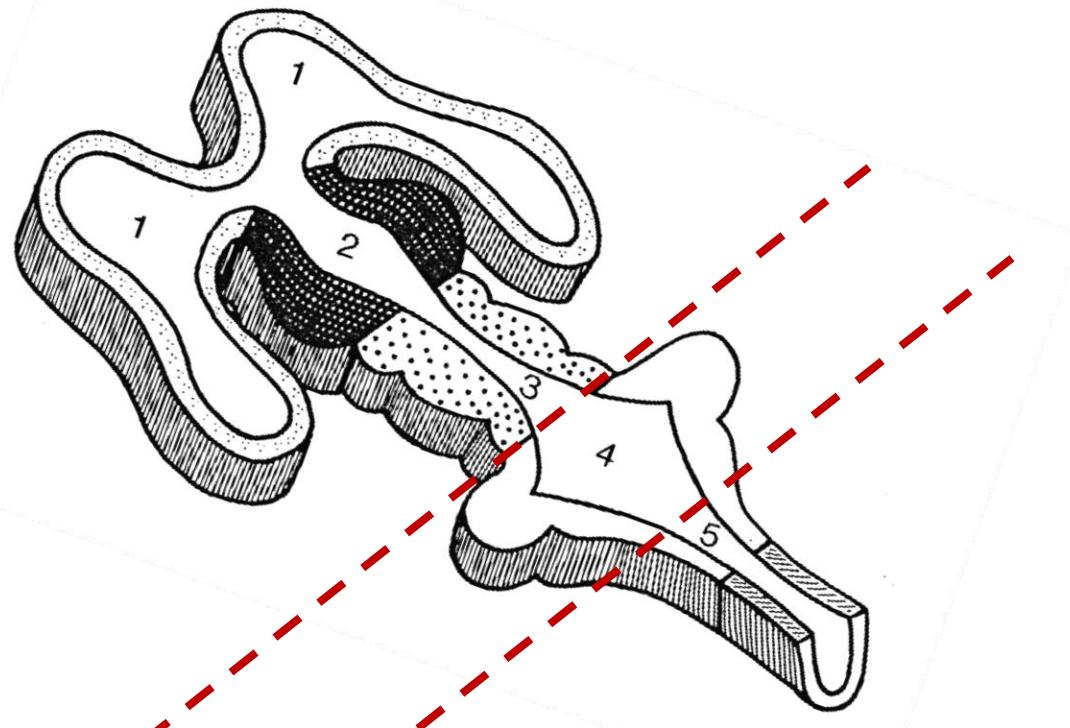
- er hjernesubstansen omkring aqueductus mesencephali (3)

METENCEPHALON :

- er hjernesubstansen omkring fjerde ventrikkel (4)

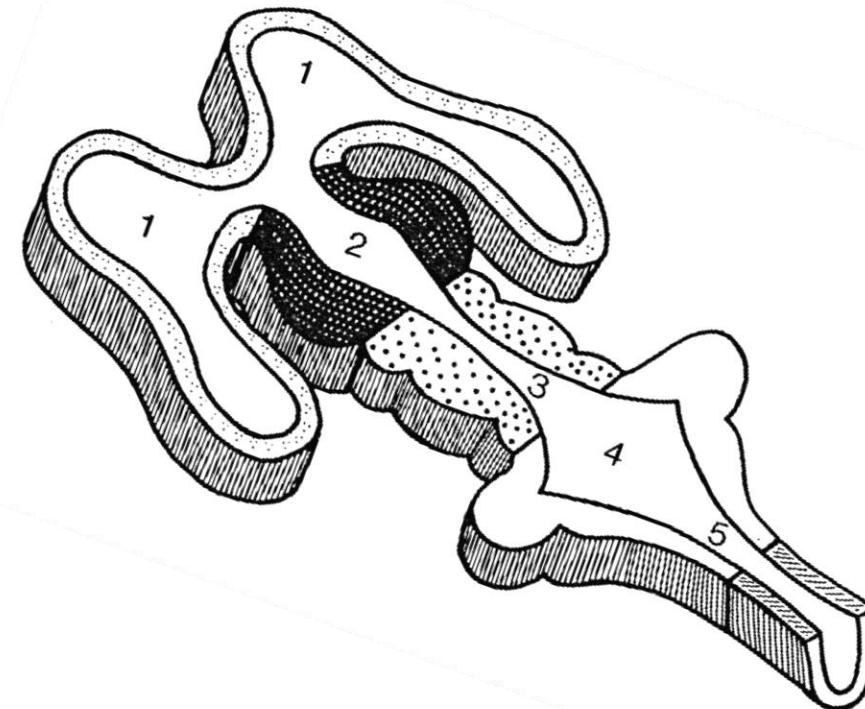
MYELENCEPHALON:

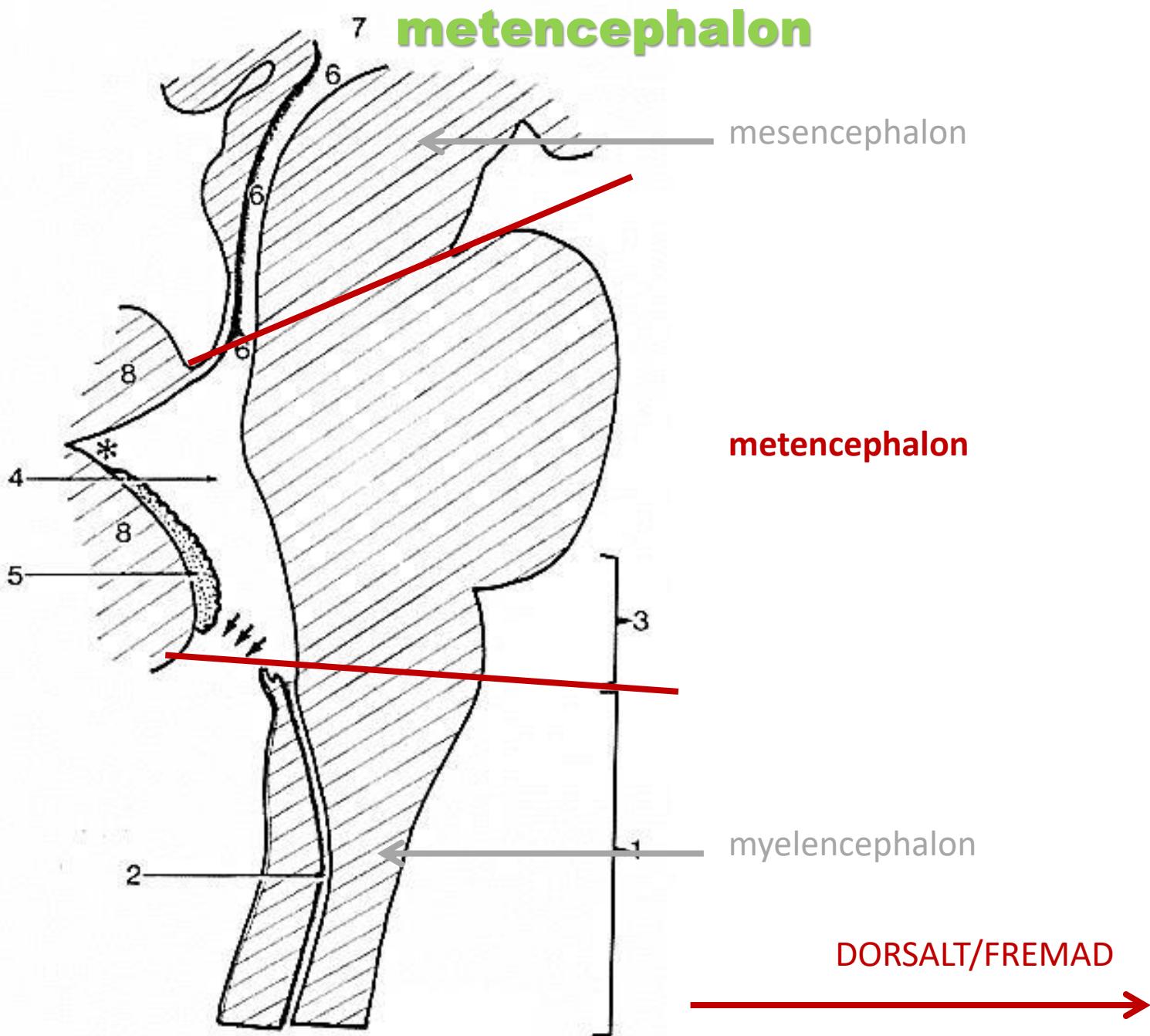
- er hjernesubstansen omkring canalis centralis (5)

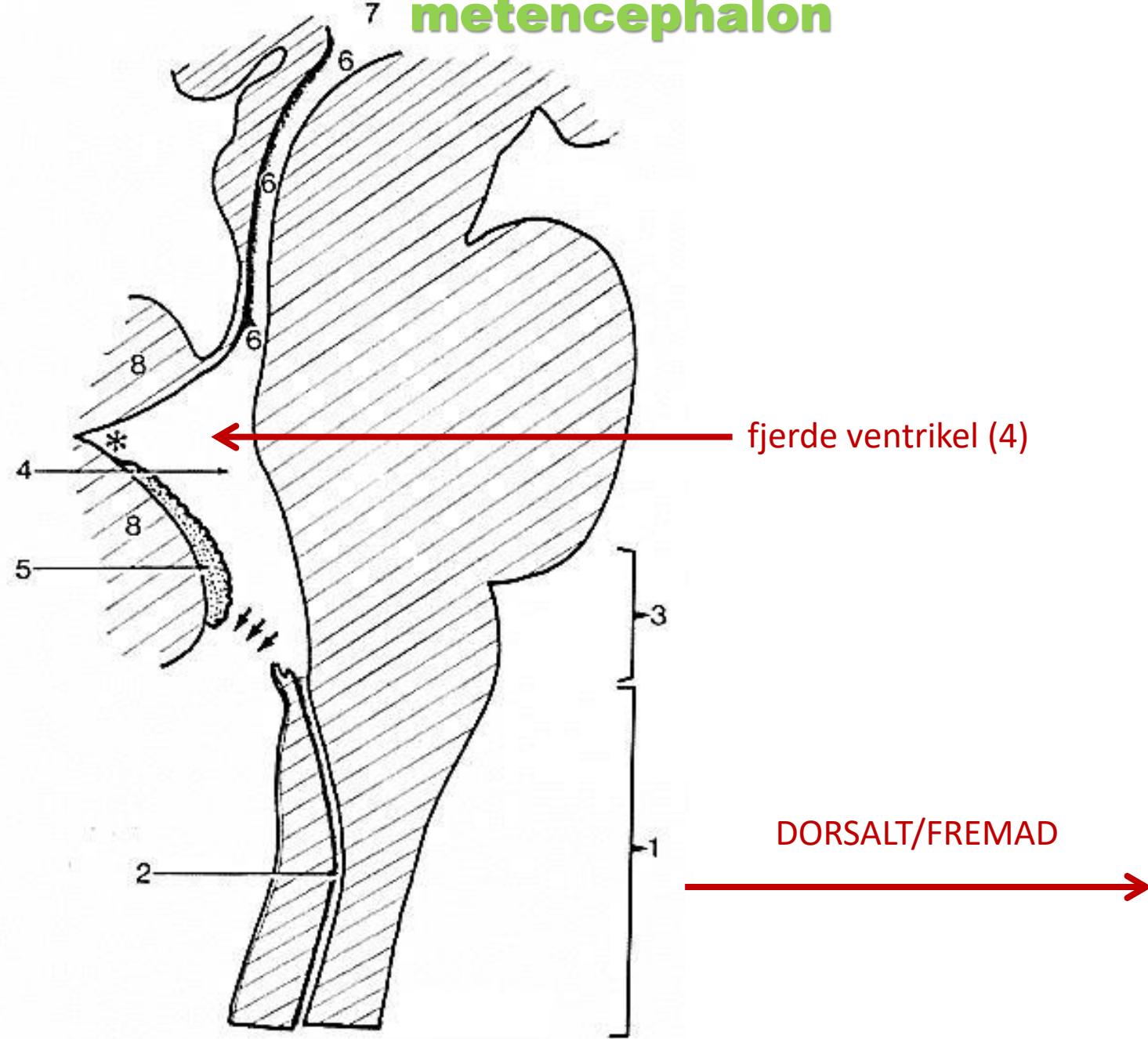
METENCEPHALON :

- er hjernesubstansen omkring fjerde ventrikels (4)
  - pons og medulla oblongata (fremad)
  - cerebellum (bagud)
  - pedunculi cerebellares (til siderne)

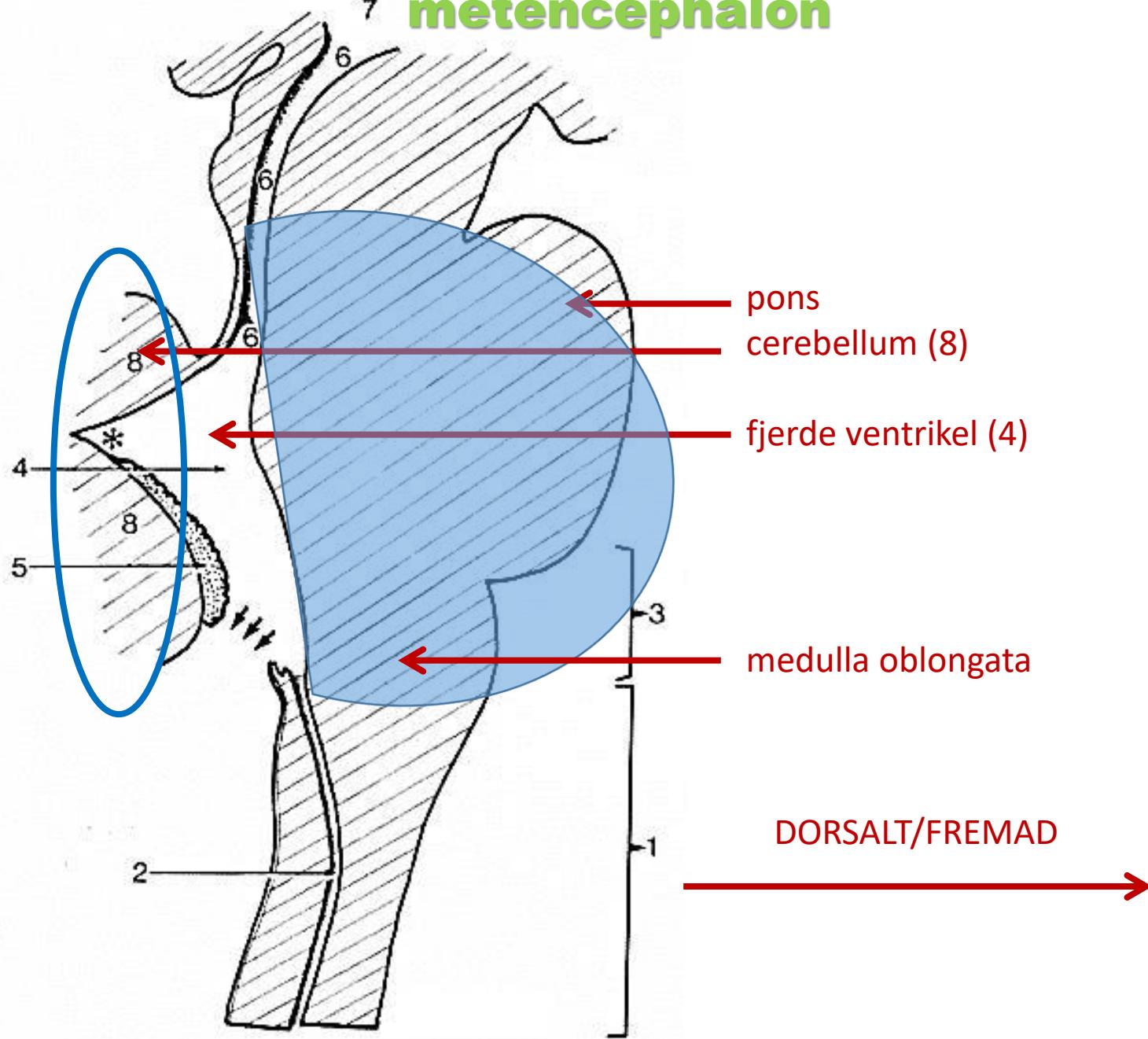

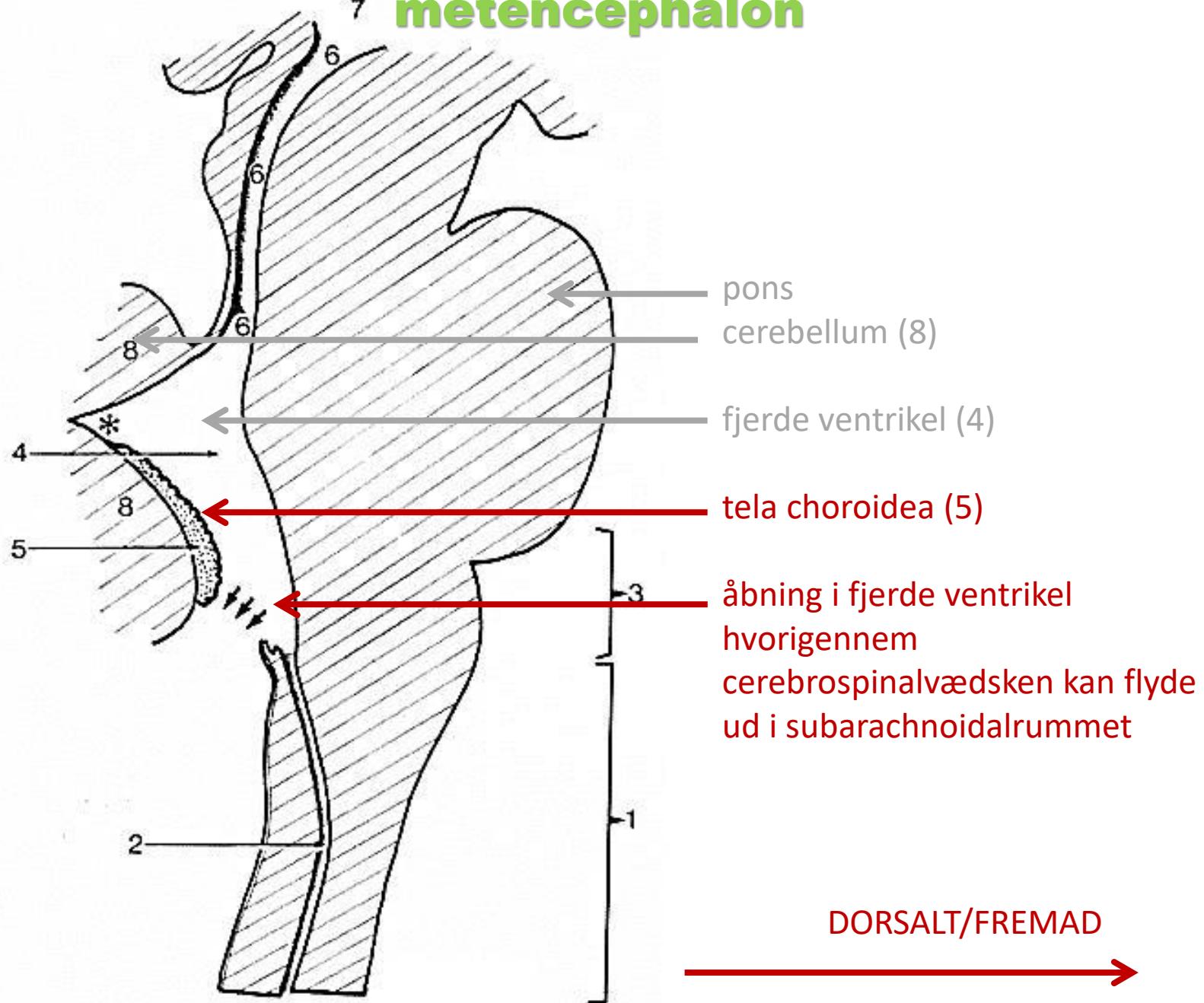
metencephalon

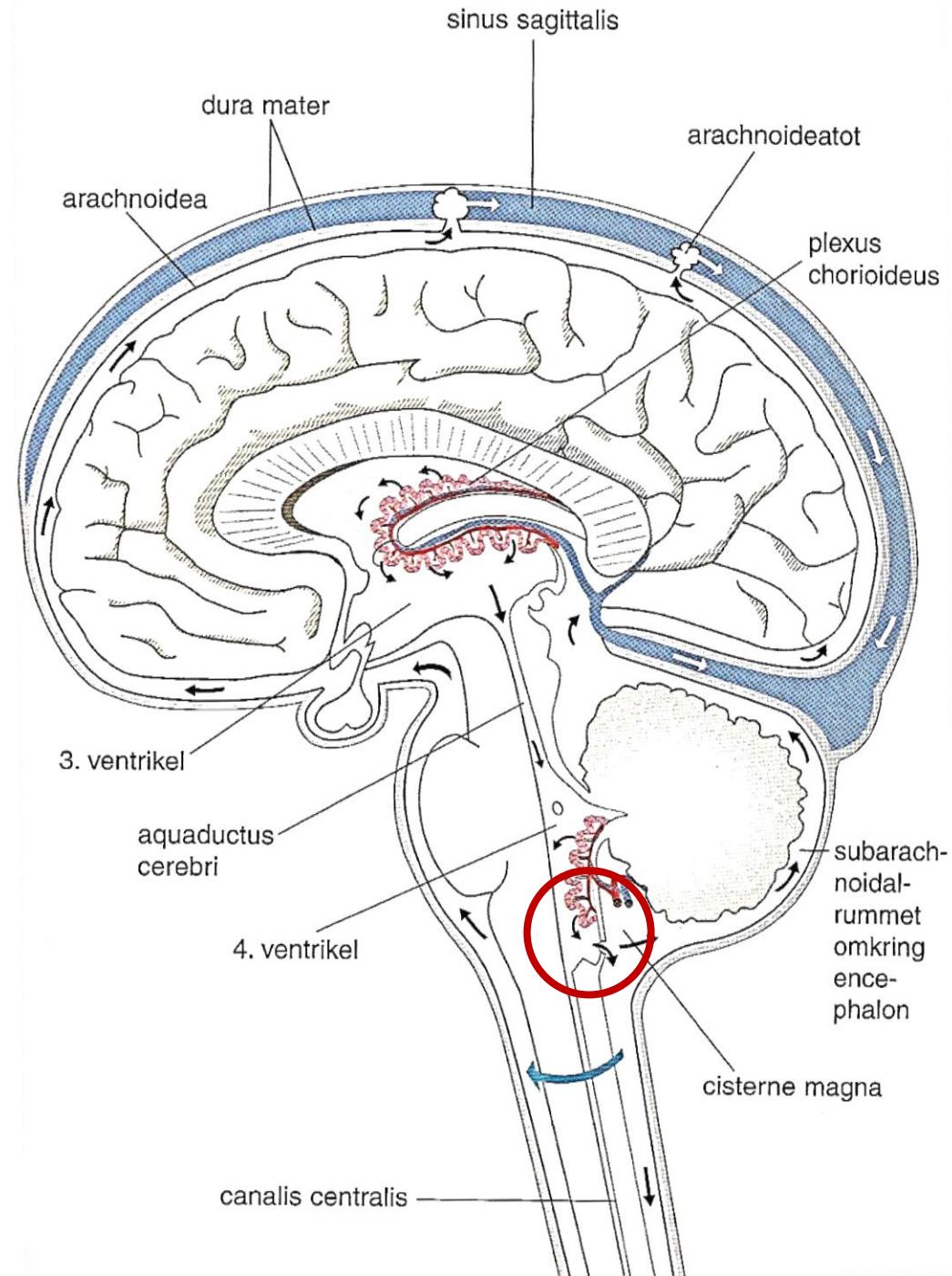

metencephalon

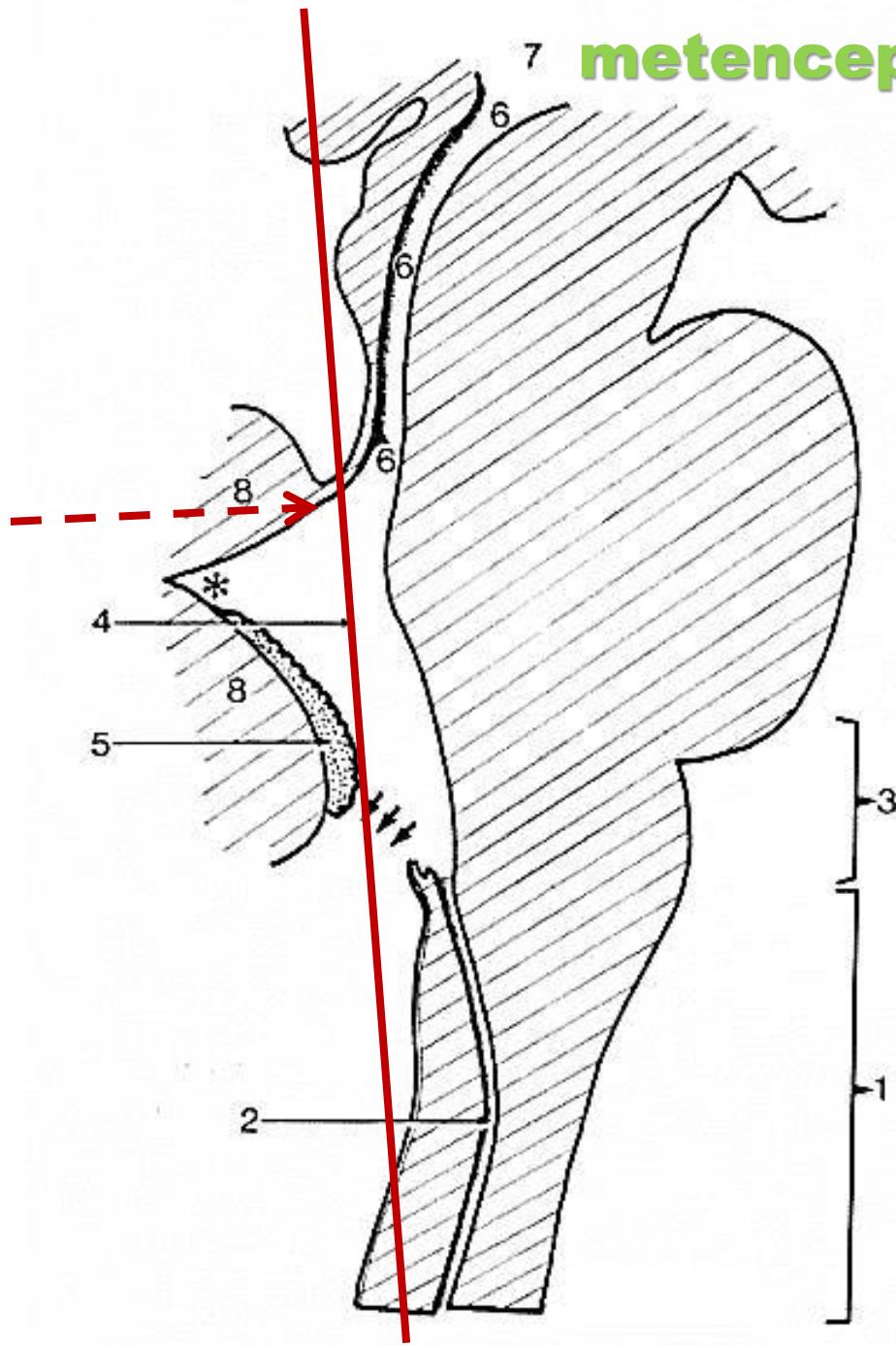

metencephalon

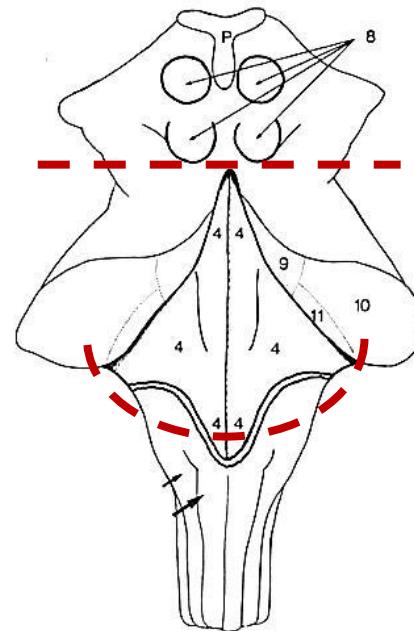
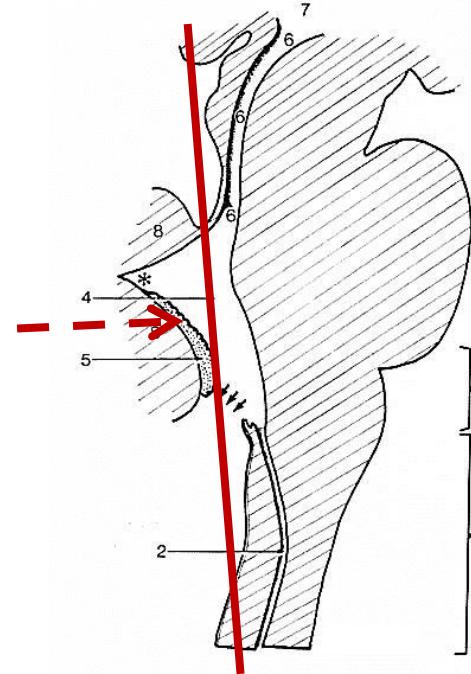
metencephalon

METENCEPHALON :

- er hjernesubstansen omkring fjerde ventrikel (4)

- pons (fremad)
- cerebellum (bagud)
- pedunculi cerebellares (til siderne)

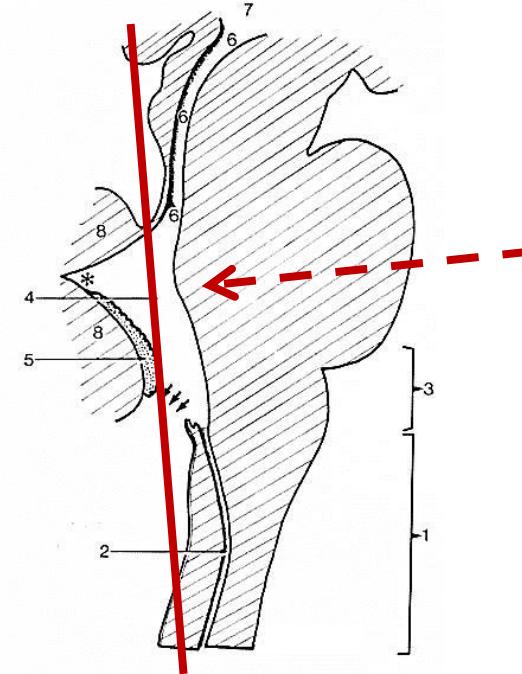
4-taller: bagsiden af pons + åbne del af medulla oblongata =
fossa rhomboidea

9: pedunculus cerebellaris superior
10: pedunculus cerebellaris medius
11: pedunculus cerebellaris inferior

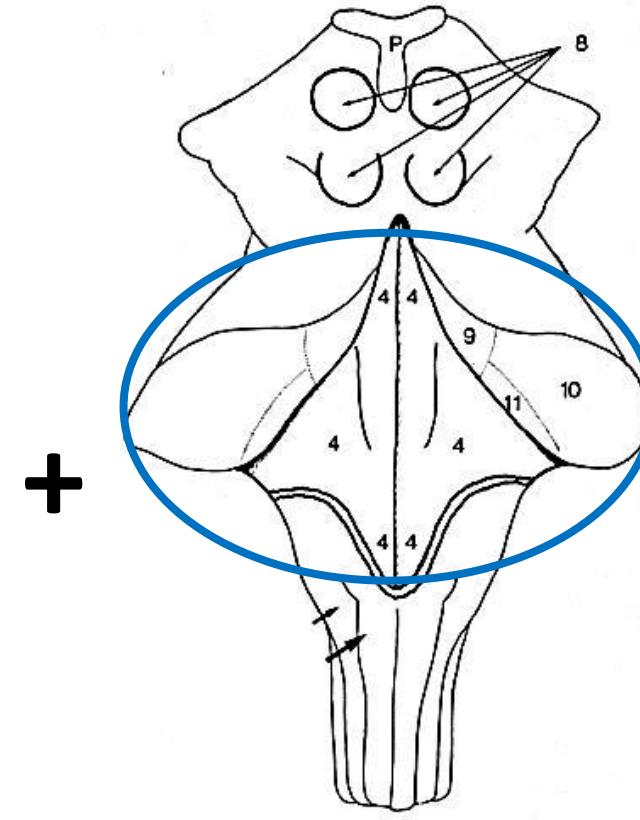
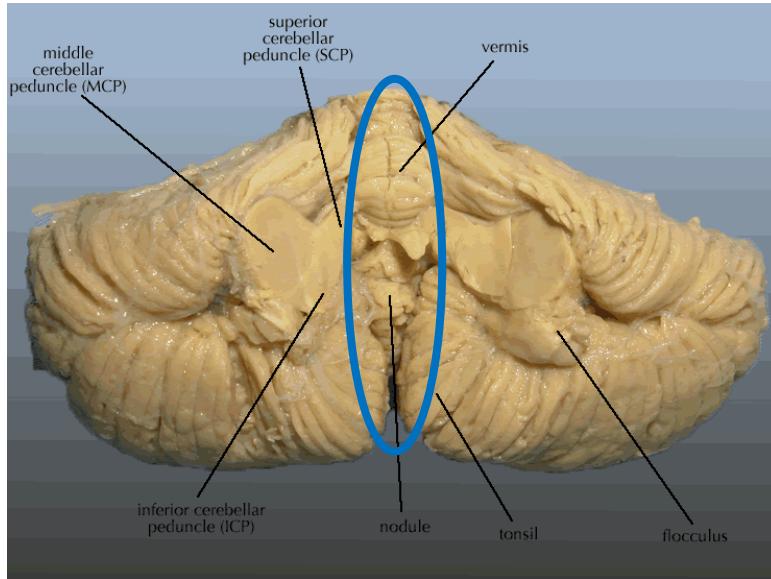
hjernestammen set bagfra
metencephalon mellem streger

METENCEPHALON :

- er hjernesubstansen omkring fjerde ventrikkel (4)
  - pons (fremad)
  - cerebellum (bagud)
  - pedunculi cerebellares (til siderne)

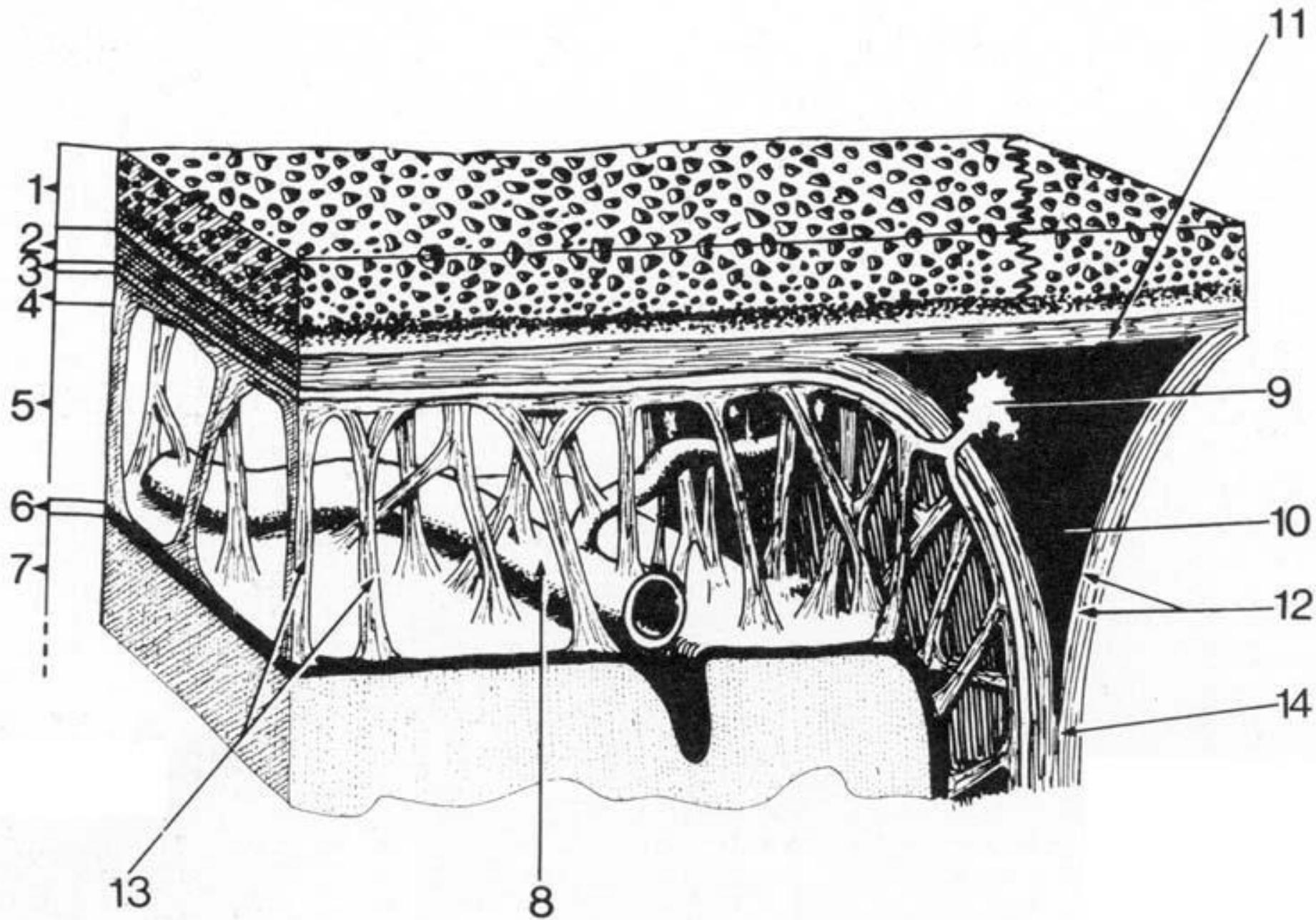

metencephalon

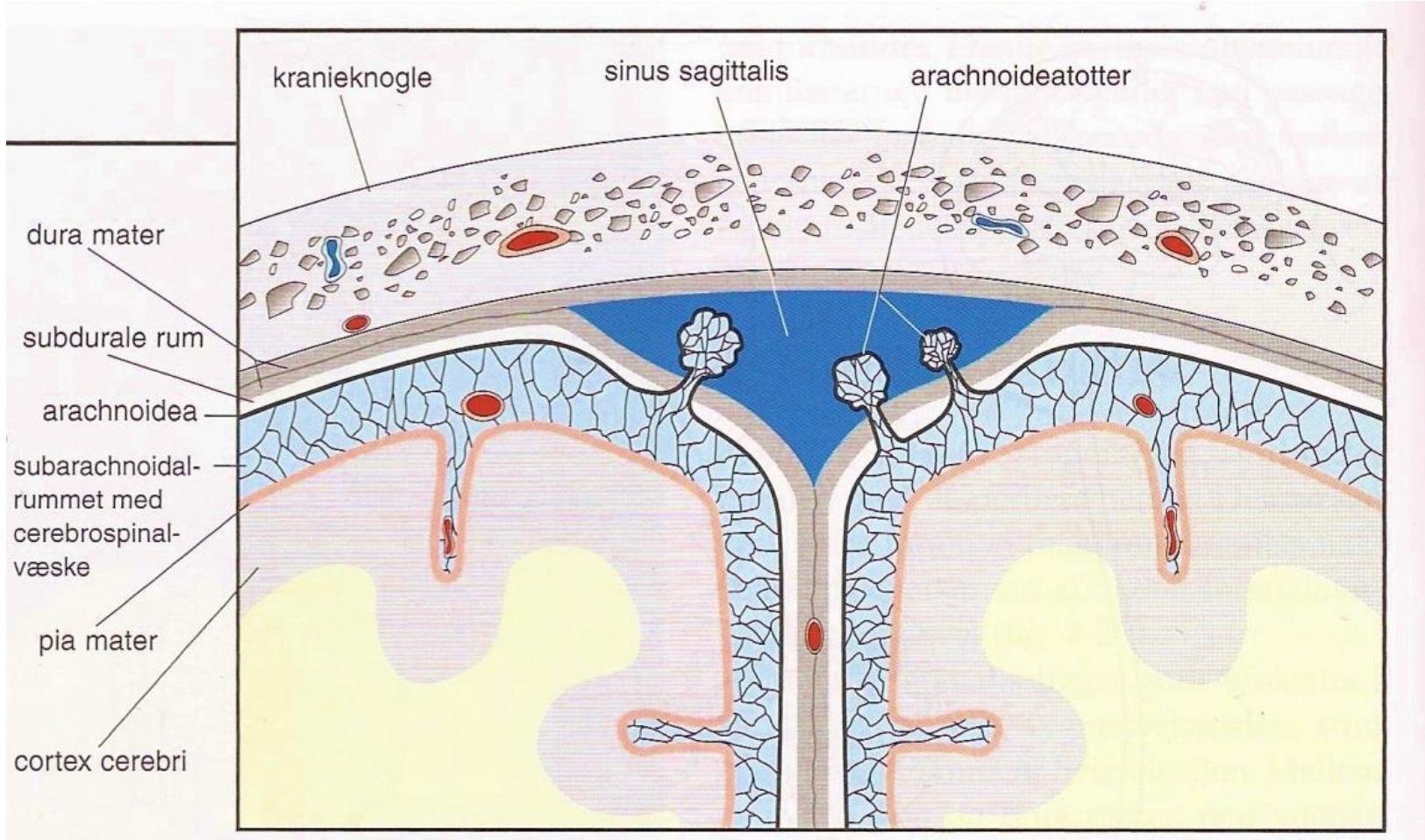

cerebellum forfra +
hjernestammen (pons + åbne del af medulla oblongata) bagfra =
4. ventrikel

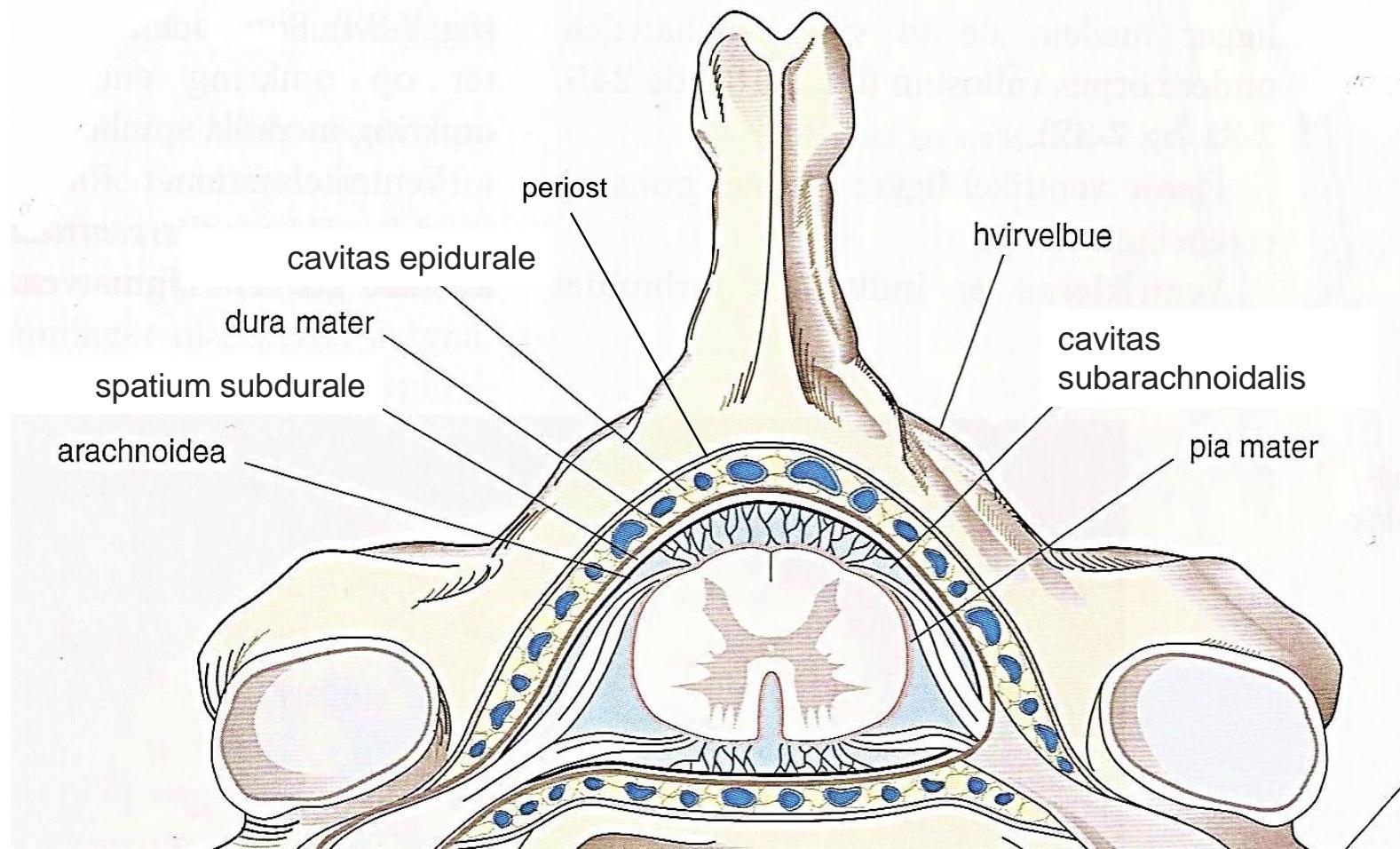
Hinder

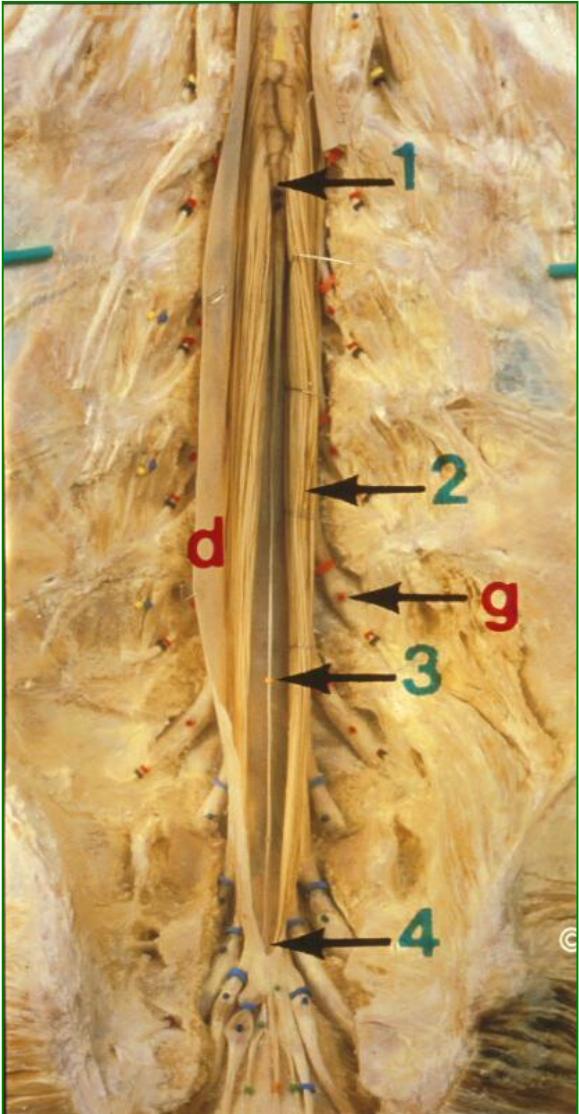
hjernens hinder

rygmarvens hinder

rygmarvens hinder

Dura mater og arachnoidea danner tilsammen et par "poser"

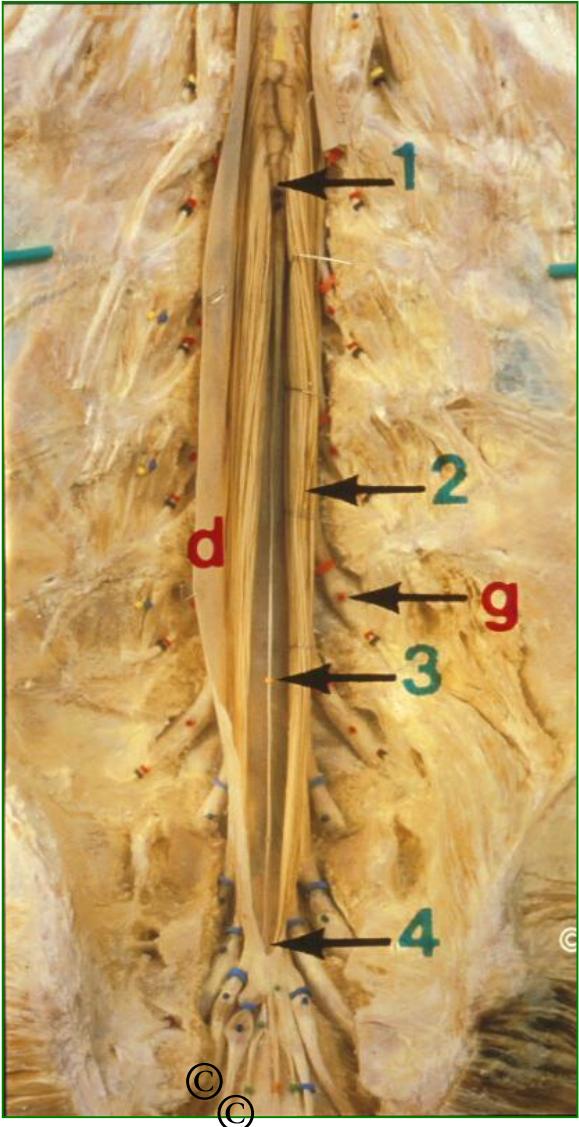
- den ene inden i den anden:

- Yderste pose : dura mater med spatium subdurale
- Inderste pose: arachnoidea med
cavitas subarachnoidalis,
inneholdende cerebrospinalvædske

"Poserne" strækker sig :

- fra medulla spinalis
- til 2. sacralvirvel (ved 4)

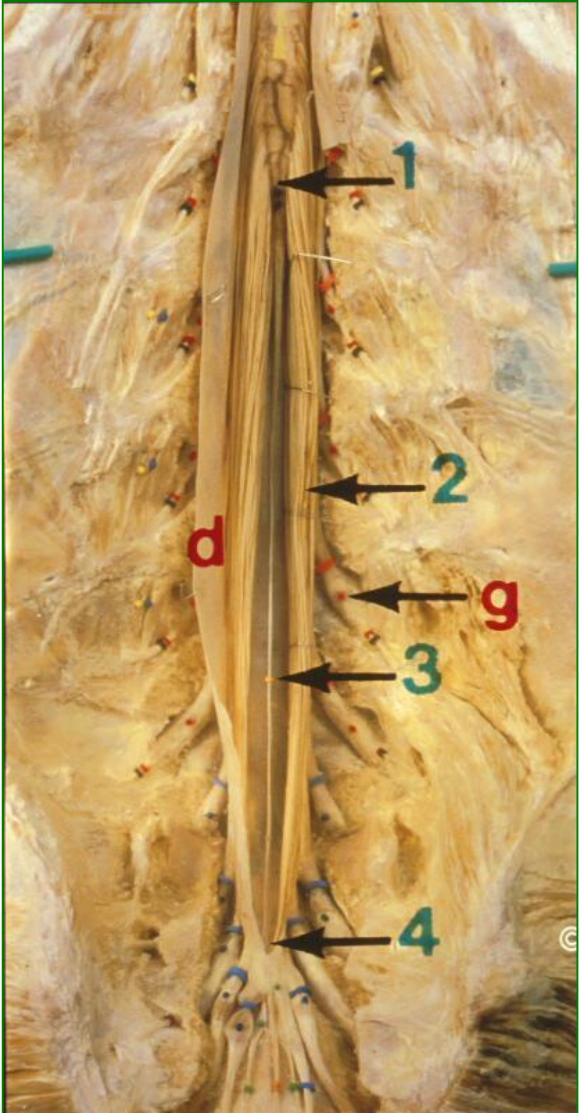
rygmarvens hinder

Filum terminale, ved spidsen af pilen (3)

- er en fortsættelse af pia mater omkring medulla spinalis.
- Filum terminale går gennem posens bund ved (4)
- Den fortsætter og hæfter sig på os coccygis.
- Filum omgives af spinalnerve-rødder, som tilsammen danner et bundt der kaldes cauda equina.

rygmarvens hinder og deres fortsættelse samt cauda equina

- Medulla spinalis ender ved spidsen af pilen 1, conus medullaris.
- Dura mater (d) er klippet igennem og bredt ud, og arachnoida er fjernet.
- Normalt danner dura mater og arachnoida tilsammen et par "poser", den ene inden i den anden.

Yderste pose består af dura mater med spatium subdurale under.

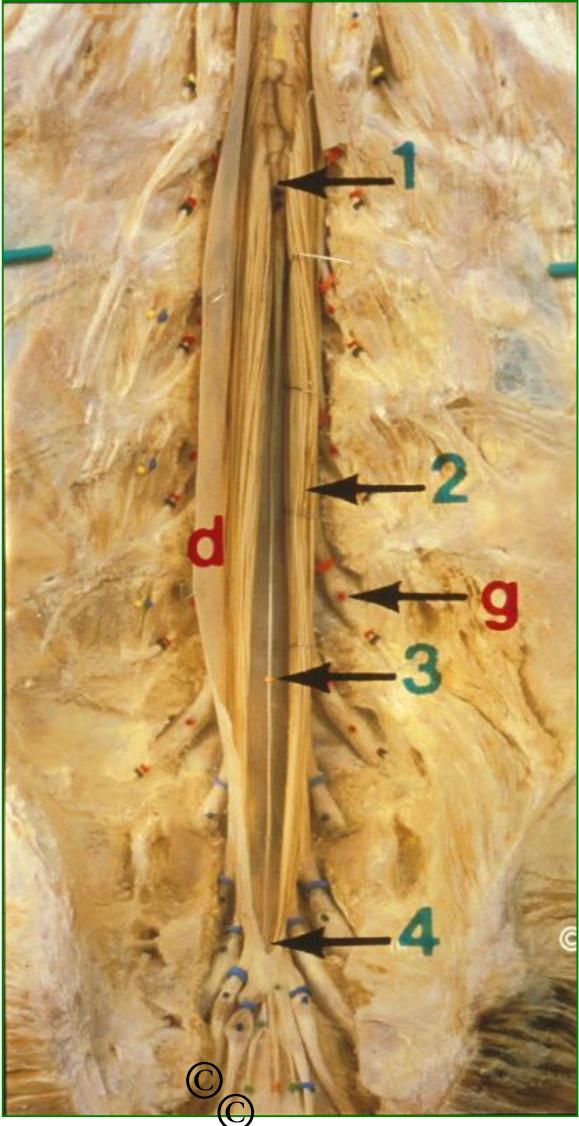
Næste pose består af arachnoida med cavitas subarachnoidal under.

Tilsammen omslutter de to "poser" de nederste spinalnervoer (cauda equina).

"Poserne" strækker sig fra (1) til (4), hvor deres nedre blinde ender findes.

I den indre poses cavitas subarachnoidal befindet cebrospinalvæsken sig.

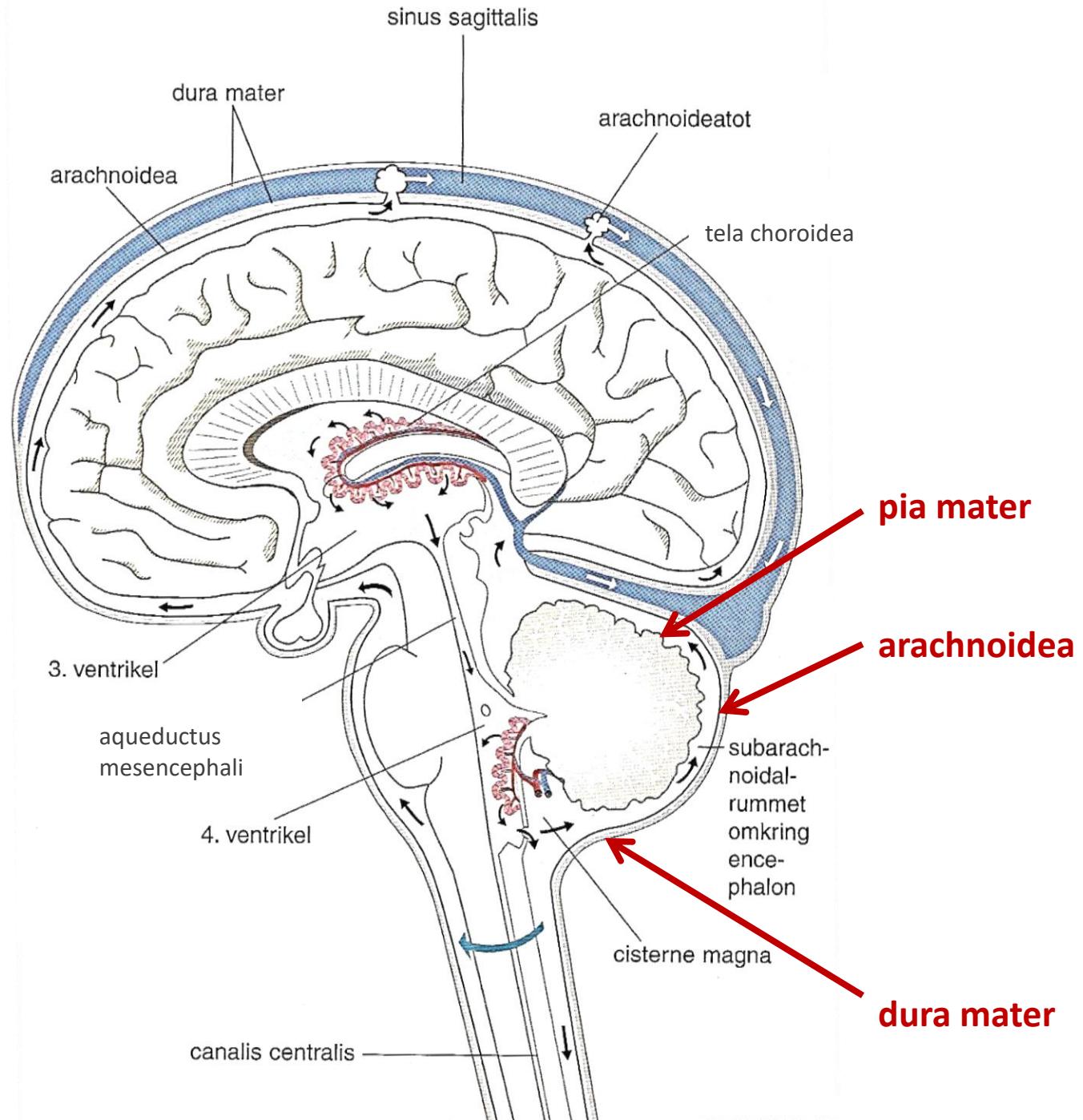
rygmarvens hinder og deres fortsættelse samt cauda equina

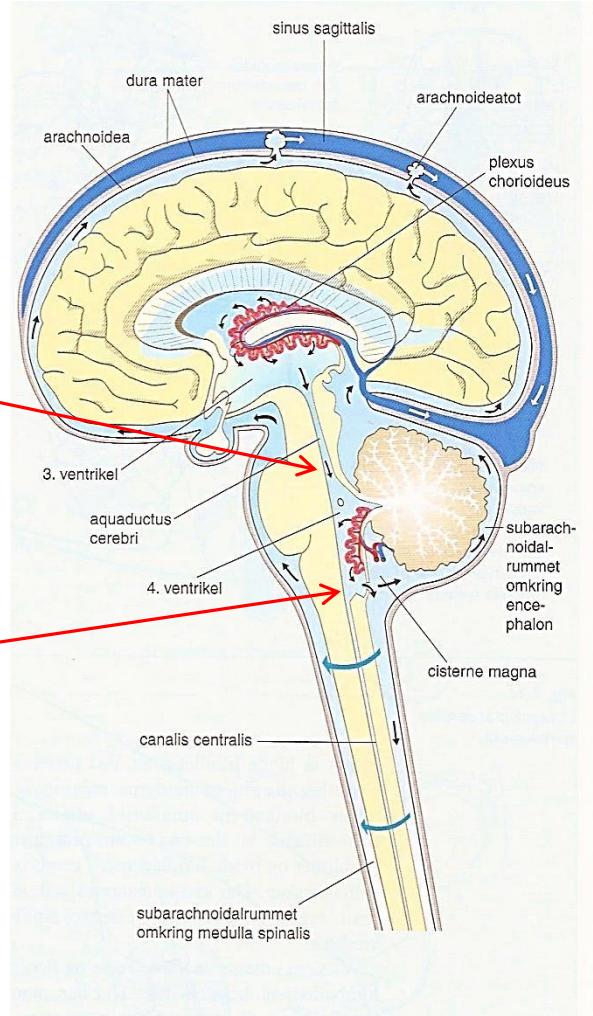
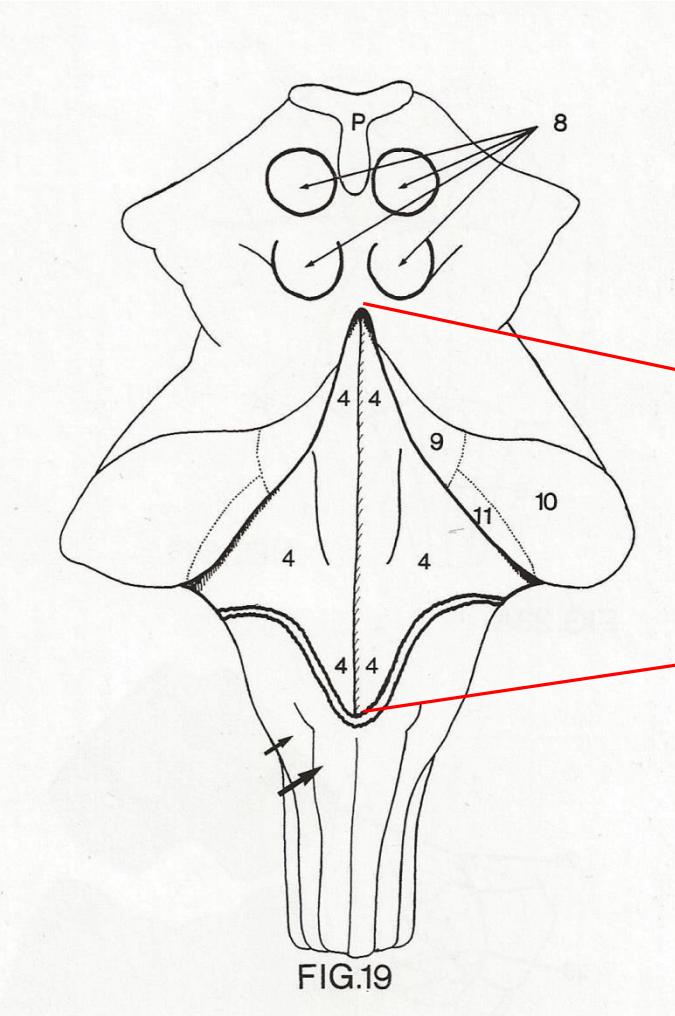
- Conus medullaris ved (1) ligger ud for discus mellem 1. og 2. lændehirvel, mens dura-arachnoideaposerne ender ved anden sacralvirvel ved pilen fra (4).
- På dette lange stykke er der ingen medulla spinalis. Kun en tynd endetråd, filum terminale, med ORANGE ring ved spidsen af pilen (3), og denne fine tråd, der er en fortsættelse af pia mater omkring medulla spinalis, omgives af nerverødder, som tilsammen danner et bundt der slående ligner en hestehale og kaldes cauda equina.

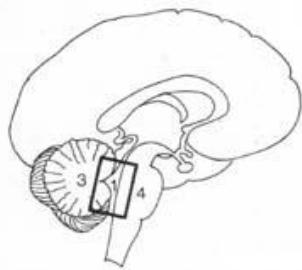
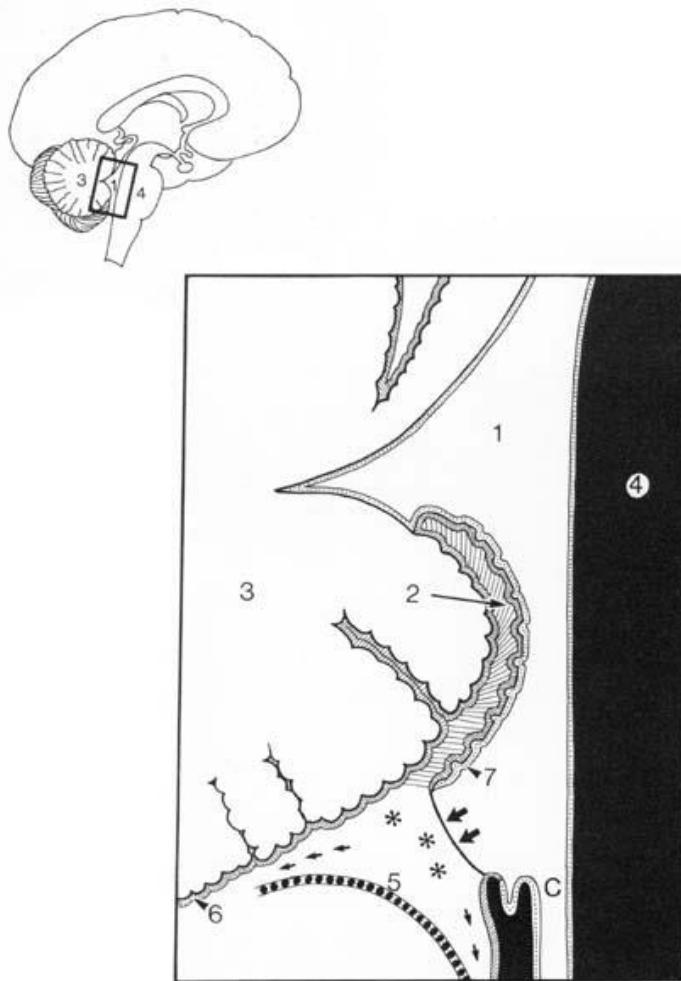
Filum terminale går gennem posens bund ved (4)
Den fortsætter og hæfter sig på os coccygis.
Sacralnerverødder med BLÅ ringe ses flere steder.

Cerebrospinalvæsken

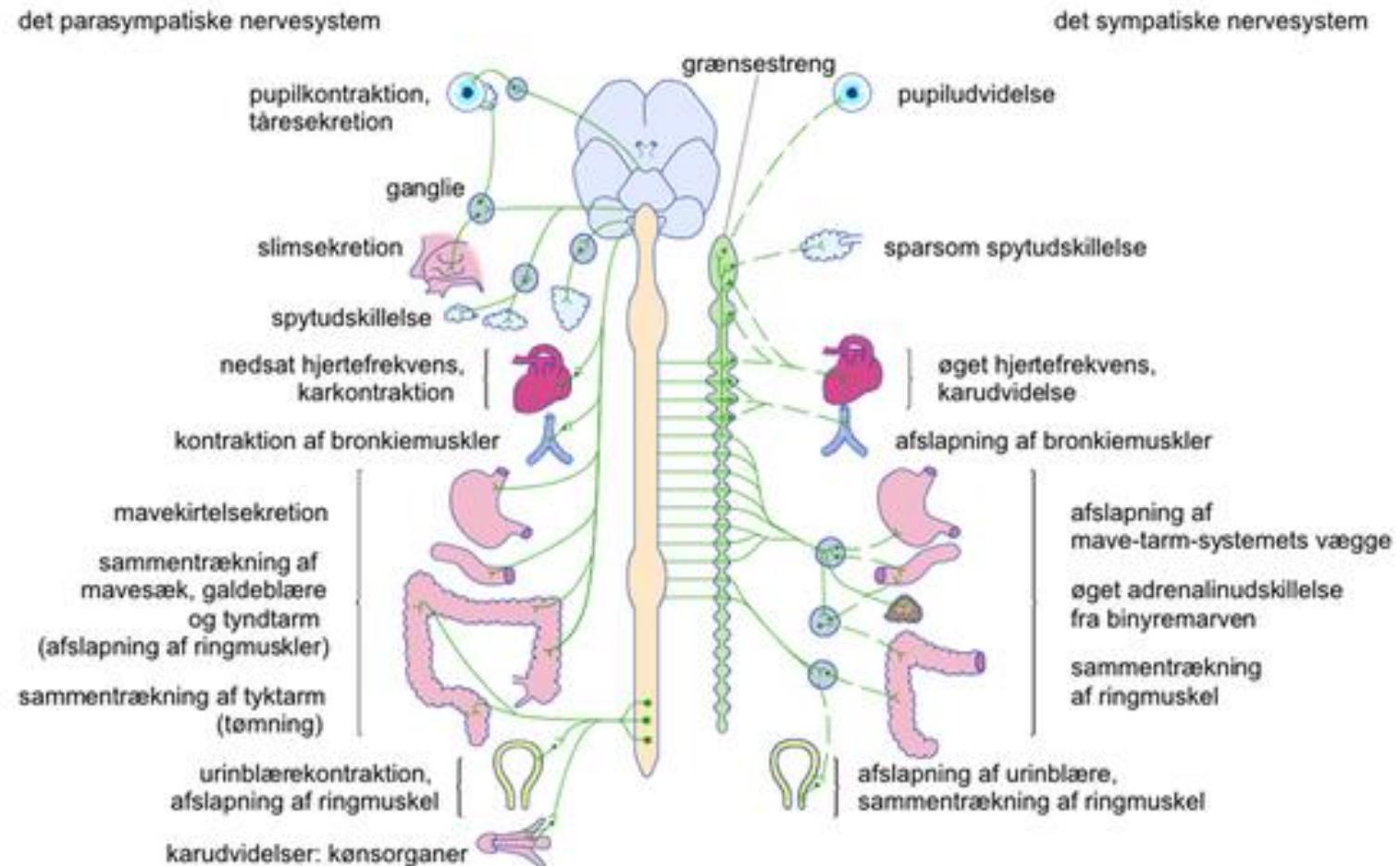

cerebrospinalvædskens...

Det autonome nervesystem

- Neuralrøret
- Hjernens ventrikler
- Hjernestammen
- Rygmarv
- Hjernens hinder
- Limbiske system
- Basale hjerneganglier
- Ledningsbaner
- Autonome nervesystem
- Perifere nerver

Det perifere nervesystem :-)

Basismodul

- ØVELSE 1 tyggemuskler
- ØVELSE 2 andre muskler af klinisk interesse
- ØVELSE 3 mundhulens nerver
- ØVELSE 4 mundhulens nerver og ansigtets nerver
- ØVELSE 5 spytkirtler

Tillægsmodul for Protetik

- ØVELSE 6 tyggemuskler
- ØVELSE 7 andre muskler af klinisk interesse

Tillægsmodul for Kirurgi

- ØVELSE 8 mundhulens nerver
- ØVELSE 9 mundhulens nerver og ansigtets nerver
- ØVELSE 10 spytkirtler

Læs 24 sider p 347-71
flere gange for at få
oversigt..

Basismodul

- SVAR TIL ØVELSE 1
- SVAR TIL ØVELSE 2
- SVAR TIL ØVELSE 3
- SVAR TIL ØVELSE 4
- SVAR TIL ØVELSE 5

Tillægsmodul for Protetik

- SVAR TIL ØVELSE 6
- SVAR TIL ØVELSE 7

Tillægsmodul for Kirurgi

- SVAR TIL ØVELSE 8
- SVAR TIL ØVELSE 9
- SVAR TIL ØVELSE 10